

ledes, at denne Udførsel af Byg skulde være en særlig Indrømmelse til det danske Jordbrug, herunder særlig Øernes Jordbrug, thi en Eksport af Byg finder for Øjeblikket Sted næsten fra alle Lande i Verden, ja, det ejendommelige er, at den endogsaa finder Sted fra Centraleuropa, som man jo skulde tro i høj Grad havde Brug for Kornsorter. Man har der i Øjeblikket, erfarer jeg, iscenesat en Eksport til Norge, et Marked, som det danske Jordbrug, altsaa væsentligst Øernes, har haft gennem Aarene og har erobret fra Ungarn; derfra eksporteres i Øjeblikket Byg i ret betydelig Mængde. Ogsaa fra Skaane eksporteres Byg. Man gør sig Umage for at erobre, i hvert Fald ved nogle Leverancer, det Marked, som man skal gøre Brug af senere. Men et større Handelshus her i Landet, som bl. a. under Henviisning hertil har anmodet Regeringen om Tilladelse til at eksportere Byg, saaledes at det kunde vedligeholde Forbindelsen med de gamle Markeder, maaske ogsaa erobre nogle nye, er blevet standset heri, idet man har sagt, at man paa nærværende Tidspunkt ikke vil imødekomme dets Ønske. Det drejer sig om meget betydelige Summer, hvormed vor Handelsbalance kunde forbedres, og der maatte derfor efter min Mening paa Forhaand være en stærk Opfordring for vore Autoriteter til at sige ja. Og denne Opfordring maatte formentlig de paagældende saa meget lettere kunne bøje sig under, som Stillingen er denne, at vi i Aar importerer adskillige Foderstoffer og har en Høst, der er meget, meget bedre end i Fjor. I Fjor slap vi igennem, i Aar har vi altsaa meget bedre Betingelser derfor. Nu er Tidspunktet, hvor der kunde eksporteres — ogsaa til Belgien for øvrigt — Byg til Saaning. Der er Bud nok efter det. Det viser sig, at man andre Steder bøjer sig for Forholdene og giver Tilladelse til Eksport; her standser vi den. Det forekommer mig, at man fra Ministeriets Side burde imødekomme saadanne rimelige Krav fra Landbrugets og Handelsstandens Side. Dette kunde sikkert ogsaa udvides til andre Eksportomraader, men jeg holder mig til det Omraade, som jeg her har givet Oplysninger om. Det er jo i det hele taget saaledes, som den sidste ærede Taler nævnedes, at de snærende Baand, som Statsmaskineriet lægger paa vort Erhvervsliv, dels er til stor Gene for Producenterne — ligegyldigt hvilke vi tænker paa, men i et Land som vort — tænker man jo i første Linie

naturligt paa Jordbrugerne —, dels ogsaa i høj Grad er til Gene for Handelen. Det er ganske ubegribeligt, i hvilken Grad disse Statsinstitutioner, der skal erstatte Købmændene, kommer bagefter og kommer galt af Sted, altid arbejder dyrere og altid har daarligere Varer end dem, der arbejder i den frie Handel. Et stort Importfirma i Maribo, som har beskæftiget sig med Korn- og Foderstofforretning gennem mange Aar og nyder megen Anseelse, oplyser mig om, at man den Dag i Dag med en Fragt af 13 Kr. pr. Tønde importerer Majs til en Pris, der svarer nøje til, hvad Staten tager for en Majs, den indfører med Tilskud fra Rederne, altsaa gennem en ekstraordinær billig Fragt, til 10 Kr. pr. Tønde, saaledes at det i Virkeligheden trods hele det Apparat, der bliver sat i Scene, hvor man belaster visse Grene af Erhvervslivet med visse Udlæg, eller hvor Staten maa betale Arrangementet i dyre Domme, viser sig, at man i den frie Handel er i Stand til at skaffe den vedkommende Vare til Stede uden Understøttelse fra nogen Side til samme Pris, som Staten kan skaffe den, altsaa endogsaa i den Grad, at man kan udbyde Majs, der er indkøbt nu og med den højere Fragt, til samme Pris, som Staten kan udbyde den til. Og hvorledes gaar det saa med den Majs, som den ærede sidste Taler nævnedes, at han havde haft den tvivlsomme Fordel at stifte Bekendtskab med, raadden eller halvraadden Majs? Fra andre Sider nævner man mig, at Iveren efter at købe Majs er meget ringe hos Landmændene, at Udgifterne til Oplagring af denne Majs andrager overmaade betydelige Beløb. Det vil altsaa sige, at vi sikkert, inden Aaret er ude, staar i en Situation, hvor man uden nogen Fordel for den købende har belastet vor Skibsfart med visse Udgifter, belastet Statskassen med en Række Udgifter, og de, der endelig skal have Majsen, faar den enten i daarligere Tilstand eller til en højere Pris, end de kunde faa den i den frie Handel.

Dette henleder Opmærksomheden paa det System, vi har haft under Krigen, og som udtrykker Statens og Kommunernes Forsorg ikke alene for de enkelte Individier, men for Handel, Haandværk, Agerbrug o. s. v., og man kommer derigennem til at opkaste det Spørgsmaal, om denne Tilstand, der med Forkærlighed oprettholdes af det nuværende Regeringsparti, er af den Natur, at Danmark er tjent med at fortsætte den. Det viste sig, at Sverige meget hurtigt gik bort derfra. Det